

Балада про Кармалюка

Іван Драч

Прив'язали, примоцювали,
гей, мотуззям
Устима, лицаря, гей, Кармалюка
До кобили дубової, до позорища
Три езекутори та й четвертий кат.

Як один езекутор шкірив зуби іржаві,
Як другий езекутор
дрижав у пропасниці,
Як третій — штабс-лікар в пенсне —
похукував,
А кат походжав та бабам підморгував:

"Молодиці та дівоньки,
фартухи підставляйте,
Фартухи підстеляйте
під сльози лайдацькі,
Пригорщі підставляйте та ще й відерця —
Зараз дощ я висічу
із очей та й розбійницьких".

І зойкнув народ,
і сахнулись солдатики,
Як свиснув батіг блискавицею з громом,
І тільки душилась косою чорною
Якась кароока, мабуть, полюбовниця.

І тільки втомився хреститися батюшка
За сотим ударом, сто першим посвистом,
І тільки рука у ката зомліла,
І тільки сонце осліпло від поту,

І тільки в маленького хлопчика русого,
Гей, замурзаного,
гей, засмальцьованого,
Маленька сльоза собі по щоці,
А він її стер кулачком та й порепаним.

Встав Кармалюк. Намочив сорочку.
Сплюнув. На вітрі повів плечима,
Гей, на вітрі, на долішньому,
на подільському,
Гей, на вітрі,
на кривавому та й вітрищі.

Та й натяг Устим на плечі посічені
Тюремну сорочку, в діжі намоклу,
І величезна макова квітка кривава
Зайнялась на плечах, гей, спалахнула.

Та маленьке дитя, найменше, як маківка:
"Мамо, я хочу такої льолі, — сказало. —
Я хочу льолі червоної, мамо,
та й льолі,
Такої льолі, як в того дяді, ой, льолю!"

І простягло рученята замурзані
До побитого сонця, до сонечка,
І рота солдатиків, гей, муштрованих,
Дивилася на Сибір, на схід сонечка.

І стер Кармалюк свою першу сльозу,
Першу сльозу на сто першій ударі.
І тільки замурзаний хлопчик кричав:
"Мамо, я хочу льолю червону,
ой мамо, хочу!"